

IX KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, 16 - 17 grudnia 2011 r.

STANOWISKO

IX Krajowego Zjazdu Delegatów PZD

z dnia 17 grudnia 2011 roku

w sprawie znaczenia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych dla istnienia i przyszłości ROD

Uchwalona 8 lipca 2005 r. ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych od samego początku cieszyła się olbrzymim uznaniem i poparciem w środowisku działkowców. W powszechnym odczuciu zawarte w niej rozwiązania, łączące tradycję ogrodnictwa działkowego z potrzebą odpowiedzenia na wyzwania stojące przed ogrodami, sprawdziły się w praktyce i dobrze służą ogrodom oraz działkowcom. Bezprecedensowym wyrazem akceptacji dla tego aktu było 620 tysięcy podpisów, jakie działkowcy złożyli na listach w obronie ustawy oraz kilka tysięcy indywidualnych i zbiorowych pisemnych wystąpień, skierowanych w ostatnim czasie z ogrodów, a poświęconych potrzebie zachowania ustawy w niezmiennym kształcie.

Ta determinacja w walce o ustawę nie powinna dziwić nikogo, kto zna historię ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce oraz aktualną sytuację ogrodów. Ustawa regulująca funkcjonowanie ogrodów oraz powołująca ogólnopolski samorząd, była celem działania środowiska działkowców jeszcze w okresie przedwojennym. Prace Sejmu w tym zakresie przewał wybuch II Wojny Światowej. Niestety, sytuacja polityczna w okresie powojennym spowodowała, iż przyjęte wówczas rozwiązania podporządkowały ruch ogrodnictwa działkowego związkom zawodowym. Dlatego historia ogrodów w okresie PRL to historia stopniowego powiększania zakresu autonomii ruchu, aż do całkowitego usamodzielnienia. Nastąpiło to w 1981r. Przyjęta na fali zmian związanych z okresem pierwszej Solidarności, ustawa z dnia 6 maja 1981r. o pracowniczych ogrodach działkowych, powołała do życia samodzielną i samorządną organizację społeczną - Polski Związek Działkowców - zrzeszającą wszystkie ogrody działkowe funkcjonujące dotychczas pod kuratelą związków zawodowych. Tym samym polski ruch ogrodnictwa działkowego, tak jak w

innych krajach Europy, uzyskał niezależnego reprezentanta w postaci ogólnopolskiego samorządu działkowców. Efektem był niespotykany wcześniej rozwój ogrodów w Polsce. Liczba działek, w przeciągu niespełna 10 lat, zwiększyła się do 1 000 000, co stanowiło wzrost o ponad 50%.

Przemiany, jakie nastąpiły w Polsce po 1989r., sprawiły, iż przed ogrodami działkowymi stały nowe wyzwania. Spowodowały one konieczność zmiany rozwiązań prawnych regulujących sytuację ogrodów i działkowców. Świadomość tego stanu rzeczy sprawiła, iż w 2005r. samorząd działkowców aktywnie włączył się w prace nad projektem nowej ustawy. Szerokie konsultacje przeprowadzone w ogrodach działkowych zaowocowały poparciem społecznym, wyrażonym w formie przeszło 235 000 podpisów działkowców pod projektem, który trafił do Sejmu. Dowodziło to zgodności zaproponowanych rozwiązań z potrzebami i oczekiwaniami działkowców. Przyjęta w dniu 8 lipca 2005r. ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych zawiera szereg rozwiązań prawnych, które mają fundamentalne znaczenie dla istnienia ogrodów działkowych oraz zabezpieczenia praw działkowców. Najważniejsze z nich to: obowiązek uwzględniania istnienia ogrodów w planowaniu rozwoju miast oraz ich ochrona przed likwidacją; gwarancje poszanowania praw majątkowych działkowców, jak własność naniesień oraz prawo do działki zamiennej w przypadku likwidacji ogrodu; nadanie ogrodom statusu urządzeń użyteczności publicznej, w których korzystanie z działek jest nieodpłatne i zwolnione z podatków; czy wreszcie prawo do posiadania ogólnopolskiego samorządu działkowców.

Niestety, nowoprzyjęta ustawa od samego początku była również atakowana. Zapisy chroniące ogrody przed likwidacjami na cele komercyjne oraz utrzymujące istnienie ogólnopolskiego samorządu działkowców, potrafiącego upomnieć się o respektowanie praw swych członków, godziły w interesy wpływowych środowisk gospodarczych, zainteresowanych przejęciem terenów ROD. Stąd liczne próby wyeliminowania ustawy lub ograniczenia praw działkowców. Ostatnią z nich było zaskarżenie całej ustawy o ROD do Trybunału Konstytucyjnego. Wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego, ignorujący ponad 620 000 podpisów, które działkowcy złożyli na listach w obronie ustawy oraz tysiące wystąpień i apeli zbiorowych, nie sposób ocenić inaczej, niż jako przejaw lekceważenia idei społeczeństwa obywatelskiego. Wyraźne zakwestionowanie zapisów zabezpieczających ogrody przed masową likwidacją, dających realne prawa działkowcom oraz umożliwiających im zrzeszenie w

silnym, ogólnopolskim samorządzie, wskazuje jednoznacznie na faktyczny cel tej inicjatyw – osłabienie pozycji prawnej działkowców i ogrodów.

Dlatego też, IX Krajowy Zjazd Delegatów PZD stanowczo stwierdza, iż walka o zachowanie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych jest obowiązkiem każdego działkowca. Minione lata jednoznacznie dowiodły, iż ogrody w Polsce potrzebują silnej ochrony prawnej, zarówno w postaci ustawowej, jak i instytucjonalnej. Ustawa gwarantująca stabilną pozycję prawną działkowców oraz ogólnopolski samorząd, skutecznie egzekwujący poszanowanie praw swych członków, są warunkami koniecznymi dla zachowania ogrodów w krajobrazie polskich miast. Bez nich prawa miliona polskich rodzin korzystających z działek niechybnie będą musiały ustąpić przed interesami gospodarczymi, z których korzyści czerpać będą nieliczni. Z tego względu musimy uczynić wszystko aby obronić ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych. Bez niej dorobek kilku pokoleń polskich działkowców i ponad 100-let tradycji ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce zostanie bezpowrotnie utracony, a większość z miliona polskich rodzin zmuszona do opuszczenia swych działek.

**IX KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW**

Warszawa, dnia 17 grudnia 2011 r.